

TIPS OM IN GESPREK TE GAAN OVER RACISME #BLACKLIVESMATTER

INHOUD

ONDERDEEL	TITEL	TIJD
Inloop		
Speak Up 1	Wel of niet	15 m.
Speak Up 2	Stellingen	15 m.
Speak Up 3	Ervaring	15 m.
Speak Up 4	Ongelijke kansen	15 m.
Speak Up 5	In actie	15 m.
Chill Out		

INTRODUCTIE

God heeft de mensen op aarde heel divers gemaakt. Denk bijvoorbeeld aan innerlijke eigenschappen zoals karakter, interesses, IQ, humor, muzieksmaak, modegevoel, uithoudingsvermogen. Daarnaast zien we er niet allemaal hetzelfde uit. De vorm van ons gezicht, onze lengte, onze spraak en bijvoorbeeld onze huidskleur kan heel verschillend zijn.

God heeft ons heel bewust zo anders van elkaar gemaakt. Samen weerspiegelen we namelijk iets van wie God is. Door elkaar beter te leren kennen, leren we ook meer van wie Hij is! Jezus verlangt naar eenheid onder mensen (**Johannes 17**). Hij geeft ons de opdracht van elkaar te houden, net zoals we van onszelf houden (**Marcus 12:31**). Elkaar discrimineren op bijvoorbeeld huidskleur is het tegenovergestelde daarvan. Toch is dat iets wat helaas nog veel gebeurt. Volledige acceptatie en gelijke behandeling van iedereen is een belangrijk thema om bespreekbaar te maken.

Het overlijden van **George Floyd** heeft niet alleen in Amerika, maar ook in Nederland veel losgemaakt. Dit is een heel heftig voorbeeld van racisme. Mensen demonstreren deze dagen tegen racisme op **straat** of delen zwarte vierkanten op **social media**. Dit is een goede kans om het ook met je jongeren over racisme te hebben. Misschien zijn er wel jongeren op je club die ook protesteren.

In dit document vind je een aantal uitgewerkte tips om over dit thema in gesprek te gaan. Definieer bijvoorbeeld met elkaar wat wel en geen racisme is. Prikkel de jongeren aan de hand van stellingen om na te denken over dit thema in hun eigen leven. Luister naar iemand met een ervaringsverhaal over racisme. Ga in gesprek naar aanleiding van een voorbeeldfilmje. En kom met elkaar in actie! Kies welk onderdeel bij jullie jongeren past.

Leiderstip:

Misschien heb je een jongerenclub zonder diversiteit. Wees daar alert op tijdens het programma. Het kan de insteek en het gesprek lastiger maken. Wees je ervan bewust dat we allemaal te maken hebben met racisme, ook als we het in het dagelijks leven niet altijd tegenkomen. Sommige racistische denkbeelden zitten in onze westerse cultuur verweven. Probeer dit bespreekbaar te maken met je jongeren.

Probeer het thema dichtbij te halen. Hoe ga je zelf om met mensen die anders zijn dan jij? Het is gemakkelijker om anderen te oordelen over hun gedrag, dan naar jezelf te kijken. Daag de jongeren uit dit wel te doen.

Let erop dat je tijdens je gesprek niet het tegenovergestelde bewerkt door alle verschillen in hokjes en vakjes te stoppen en daardoor vervreemding van elkaar te creëren. Werk in het gesprek toe naar de vraag hoe we één kunnen zijn in verscheidenheid en elkaar kunnen liefhebben in alle verschillen. Hoe kan je elkaar leren kennen en genieten van de diversiteit?

Leiderstip:

Kijk als voorbereiding '**Het grote racisme-experiment**' of de **test** met verschillende poppen. Bespreek als jeugdleiders wat de beelden met je doen.

INLOOP

Zorg voor iets lekkers. Geef dit alleen aan de jongeren met bruine ogen. Bied het lekkers overduidelijk aan, zodat iedereen ziet dat er onderscheid wordt gemaakt. Geef de jongeren met blauwe ogen niks.

Leiderstip:

Heftige *Inloop* hé?! Je voelt direct dat dit niet oké is. Toch is dit een manier om jongeren te helpen om na te denken over dit thema. Ga er nog niet inhoudelijk op in als de jongeren reageren. Laat de ongemakkelijkheid en oneerlijkheid even bestaan. Door zelf oneerlijkheid even flink te ervaren, open je straks gemakkelijker het gesprek hierover. Refereer er tijdens één van de *Speak Up*-onderdelen aan. Hoe voelde je je toen je werd voorgetrokken/genegeerd?

SPEAK UP 1 WEL OF NIET

15 MIN.

DOEL

Jongeren definiëren voor zichzelf wat racisme is.

ACTIVITEIT

- Noem een aantal situaties.
- Vraag de jongeren om de situatie te beoordelen. Is hier wel of geen sprake van racisme?
- De jongeren laten hun antwoord zien door niks te doen (er is geen sprake van racisme) of hun hand op te steken (er is wel sprake van racisme).
- Situaties:
 - Je buurjongen zingt het verjaardagskinderliedje: 'Hankie pankie shanghai'.
 - De politie staat te controleren op straat. Je vriend met een andere huidskleur wordt er tussenuit gehaald voor een extra fouilleercontrole.
 - Je wordt afgewezen voor een baan in de supermarkt. Ze zeggen dat dit niet vanwege je huidskleur is, maar alle medewerkers van de supermarkt hebben een andere huidskleur dan jij.
 - Het fietsenhok op jullie school is vernield. Je klasgenoot van Marokkaanse afkomst moet bij de directeur komen.
 - Een familielid zingt het **coronacarnavalslied**: 'Voorkomen is beter dan Chinezen'.
 - Een beige potlood wordt beschreven als 'huidkleur'.
 - ... (Vul zelf aan met een actueel voorbeeld van de jongeren.)
- Bespreek de antwoorden die de jongeren laten zien.
- Hoe zou je racisme (discriminatie vanwege iemands ras) in een paar woorden definiëren?

Leiderstip:

Laat het **filmpje** over wit privilege zien. Drie jongens met een verschillende huidskleur 'stelen' als test een fiets. Kijk eens wat er gebeurt...

VERTEL

Deze week zagen we het racisme-vraagstuk sterk omhoog komen. Is het terecht dat je met een andere huidskleur anders wordt behandeld?

Leiderstip:

Heb je oudere jongeren? Of een groep die geschikt is voor diepere gespreksvragen? Ga dan eens in discussie over deze prikkelende vraag: Wanneer is het terecht dat je met een andere huidskleur anders wordt behandeld? Kijk op de site van de [rechten van de mens](#), het [kennisplatform](#) Integratie & Samenleving of [Van Dale](#) wat de definitie van discriminatie is.

SPEAK UP 2 STELLINGEN

15 MIN.

DOEL

Jongeren aan de hand van stellingen prikkelen na te denken over racisme in hun eigen leven.

ACTIVITEIT

- Benoem dat je zo een aantal stellingen opnoemt.
- Wijs op drie hoeken van de ruimte.
- Elke hoek stelt een ander antwoord voor:
 1. Ik ben het ermee eens.
 2. Ik ben het er niet mee eens.
 3. Ik weet het niet zo goed, het is maar net hoe je het bekijkt.
- De jongeren laten per stelling hun reactie zien, door naar een bepaalde hoek te lopen.
- Voer je dit gesprek online met de jongeren? Laat ze dan één, twee of drie vingers in de lucht steken.
- Stellingen:
 - We discrimineren allemaal.
 - Ik discrimineer wel eens.
 - Discrimineren gaat vaak onbewust.
 - Het woord 'negerzoenen' is niet oké.
 - Ik kan er weinig aan doen dat mensen zich gediscrimineerd voelen. Het is niet mijn schuld.
 - Ik voel mij weleens gediscrimineerd.
- Bespreek waarom de jongeren in een bepaalde hoek staan.
- Ga in gesprek over de antwoorden.

SPEAK UP 3 ERVARING

15 MIN.

DOEL

Jongeren ontdekken van iemand met een ervaringsverhaal wat racisme met je doet.

VERTEL

Op dit moment is discriminatie op het gebied van ras veel in het nieuws vanwege het overlijden van de Amerikaanse [George Floyd](#). Een heel heftig voorbeeld van racisme. Helaas komt racisme niet alleen ver weg in Amerika, maar ook in Nederland voor.

ACTIVITEIT

- Nodig iemand uit die uit eigen ervaring iets over racisme kan vertellen.
- Wat doet dat met je?

Leiderstip:

Kan je niemand met een voorbeeldverhaal vinden? Bekijk bijvoorbeeld eens een [filmpje](#) van Michelle Obama over racisme. Op Netflix vind je een [documentaire](#) over haar boek 'Becoming' waarin ze onder andere laat zien wat racisme met haar gedaan heeft.

Bijbeltip:

In de Bijbel staat een verhaal over een vrouw die met racisme te maken heeft. Ze hoorde er niet bij. Lees het verhaal uit **Johannes 4**. Bespreek met elkaar hoe Jezus op deze vrouw reageert. Wat kunnen we van Jezus leren?

SPEAK UP 4 ONGELIJKE KANSEN

15 MIN.

DOEL

Jongeren ontdekken dat niet iedereen gelijke kansen heeft.

ACTIVITEIT

- Laat het **filmpje** over de hardloopwedstrijd zien.
- Zet zo nodig de Engelse ondertiteling aan of geef een korte samenvatting van wat de hoofdpersoon zegt.
- Vraag de jongeren om reactie.
- Herken je wat van deze ongelijke kansen?
- Wat vind je daarvan?

SPEAK UP 5 IN ACTIE

15 MIN.

DOEL

Jongeren komen in actie tegen racisme.

ACTIVITEIT

- Bespreek met elkaar of er gediscrimineerd wordt op jullie club, op school, in de kerk of in de wijk.
- Hoe worden mensen met een andere huidskleur op deze plekken behandeld? Wie zegt dat?
- Bedenk wat je tegen racisme zou kunnen doen.
- Spreek af welke ideeën jullie uit gaan voeren.

Gebedstip:

Zorg voor een touw. Laat iedereen (op anderhalve meter afstand) het touw vastpakken om verbondenheid aan te geven. Bid voor eenheid en liefde.

CHILL OUT

Klets op laagdrempelige manier na over de veelkleurigheid van verschillen. Wat is je favoriete dansmuziek? Waar komt dat oorspronkelijk vandaan? Welk exotisch eten is om je vingers bij af te likken? In welke taal klinkt 'ik houd van je' het meest romantisch? In welk vakantieland heb je de meeste foto's van de omgeving genomen? Waarom vond je dat interessant?